

ΣΤΕ 875/2019 [ΝΟΜΙΜΗ Η ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΖ ΣΤΗ ΛΕΣΒΟ]

Περίληψη

- Η επιβαλλόμενη από το άρθρο 24 παρ. 1 του Συντάγματος διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος, θεμελιώδης συνιστώσα της οποίας είναι η διατήρηση και προστασία της άγριας ζωής, πρέπει να συγκεντρώνει τα προβλεπόμενα ακριβώς από τό Σύνταγμα χαρακτηριστικά και να κινείται, εν προκειμένω, προς την κατεύθυνση της διατήρησης και της πρόληψης της υποβάθμισης και μείωσης της άγριας πτηνοπανίδας (ΣτΕ 414/2017, 1047/2001 κ.ά.), σύμφωνα και με τις αντίστοιχες αρχές του δικακίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, η απαγόρευση της θήρας χωρίς χρονικό περιορισμό σε ορισμένη έκταση που προσφέρεται για την ενδιαίτηση, αναπαραγωγή, διέλευση κ.λπ. των άγριων πτηνών λόγω των ειδικών χαρακτηριστικών της, αποσκοπούσα στη διατήρηση της πανίδας και της ποικιλότητός της, όχι απλώς δεν είναι αντίθετη με το άρθρο 24 παρ. 1 του Συντάγματος, αλλά μπορεί, υπό προϋποθέσεις, να θεωρηθεί ότι επιβάλλεται από αυτό για την προφύλαξη και πρόληψη της καταστροφής της. Με τα δεδομένα αυτά, οι διατάξεις των άρθρων 253 και 254 παρ. 5-8 του Δασικού Κώδικα, όπως ίσχυαν κατά τον κρίσιμο χρόνο, έχου θεσπισθεί ως έκφραση της επιβαλλόμενης κατά το Σύνταγμα διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος προς την κατεύθυνση της διατήρησης και της πρόληψης της υποβάθμισης ή μείωσης της άγριας πτηνοπανίδας, υπό την έννοια δε αυτή της ορθής διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος επιβάλλεται με τις διατάξεις αυτές απόλυτη απαγόρευση της θήρας εντός καταφυγίων άγριας ζωής. Δεν εγκαθιδρύεται δε πάντως, από τη συνταγματική αυτή διάταξη, κάποιο ατομικό δικαίωμα, συναπτόμενο προς την προστασία του περιβάλλοντος, σχετικό με την άσκηση θηρευτικής δραστηριότητας.

Η υπαγωγή εκτάσεως στο καθεστώς προστασίας το οποίο θεσπίζεται με τις διατάξεις του άρθρου 57 του ν. 2637/1998 δεν αφορά στη ρύθμιση της οργάνωσης και άσκησης ατομικού δικαιώματος, ώστε, κατά την έννοια του άρθρου 43 παρ. 2 του Συντάγματος, η σχετική εξουσιοδότηση να πρέπει να παρασχεθεί στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Ως "ειδικότερα θέματα" για τη ρύθμιση των οποίων επιτρέπεται η παροχή εξουσιοδότησης σε άλλα πλην του Προέδρου της Δημοκρατίας όργανα, νοούνται εκείνα τα οποία αποτελούν, κατά το περιεχόμενό τους και σε σχέση με την ουσιαστική ρύθμιση που περιέχεται στο νομοθετικό κείμενο, μερικότερη περίπτωση ορισμένου θέματος που αποτελεί το αντικείμενο της νομοθετικής ρύθμισης. Απαιτείται, δηλαδή, στην περίπτωση αυτή, να περιέχει το νομοθετικό κείμενο όχι απλώς τον καθ' ύλη προσδιορισμό του αντικειμένου της εξουσιοδότησης, αλλά επί πλέον και την ουσιαστική του ρύθμιση, έστω και σε γενικό, αλλά ορισμένο πλαίσιο.

Εν προκειμένω η απαγόρευση θήρας, χωρίς χρονικό περιορισμό, σε ορισμένη περιοχή, αποτελεί ειδικότερο θέμα σε σχέση με τη γενική απαγόρευση θήρας σε περιοχές που

λόγω των χαρακτηριστικών τους είτε είναι απαραίτητες για την επιβίωση ενός ή περισσότερων μοναδικών, σπάνιων ή απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών, είτε αποτελούν αντιπροσωπευτικό δείγμα τύπου βιοτόπου. Για το λόγο αυτό οι σχετικές κανονιστικές ρυθμίσεις μπορούν να τεθούν με πράξη διάφορη του προεδρικού διατάγματος.

Ως προς την απαγόρευση ένταξης των εκτάσεων Κ.Α.Ζ. σε πολεοδομικό σχεδιασμό, αλλά και την κατά τα λοιπά υπαγωγή των εκτάσεων αυτών στο προβλεπόμενο προστατευτικό καθεστώς, ήτοι απαγόρευση δραστηριοτήτων που θίγουν είδη της άγριας πανίδας και χλωρίδας και τα ενδιαιτήματά τους, αυστηρότερη Περιβαλλοντική αδειοδότηση εκτελέσεως έργων ή εργασιών, δυνατότητα απαγορεύσεως ή επιβολής περιορισμών, με απόφαση ομοίως του Γ.Γ. Περιφέρειας, στην άσκηση αλιείας, γεωργίας, βοσκής, υλοτομίας, οι διατάξεις των παρ. 5-8 του άρθρου 254 του ν.δ/τος 86/1969 δεν αντίκεινται στα άρθρα 24, 43 παρ. 2, 101 και 102 του Συντάγματος, διότι πρόκειται για υπαγωγή σε προστατευτικό καθεστώς προς διαφύλαξη των διαβιούντων σε αυτές ειδών με συνέπεια την εφαρμογή προστατευτικών του φυσικού περιβάλλοντος διατάξεων και όχι για θέσπιση πολεοδομικών ρυθμίσεων, οι οποίες συνεπάγονται επεμβάσεις σε γενικότερου ενδιαφέροντος προστατευόμενες περιοχές του φυσικού περιβάλλοντος, και για το λόγο αυτό απαιτείται η θεσπισή τους να γίνεται με τη σύμπραξη κεντρικών κρατικών οργάνων. Επομένως, εφόσον η ίδρυση ή τροποποίηση (επέκταση) των ορίων καταφυγίου Άγριας Ζωής, σύμφωνα με τις ειδικές ως άνω διατάξεις του Δασικού Κώδικα, όπως ίσχυαν κατά τον κρίσιμο χρόνο, πραγματοποιείται με κριτήρια διάφορα αυτών του πολεοδομικού σχεδιασμού, ο περί του αντιθέτου προβαλλόμενος λόγος ακυρώσεως, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

Ο περί αναιτιολογήτου λόγος είναι απορριπτέος, διότι στηρίζεται στην εσφαλμένη εκδοχή ότι η προσβαλλόμενη είναι ατομική πράξη γενικού περιεχομένου, ενώ αυτή έχει κανονιστικό χαρακτήρα και ελέγχεται μόνον από την άποψη της τηρήσεως των όρων της εξουσιοδοτικής διατάξεως, επί τη βάσει της οποίας εκδίδεται, καθώς και της ενδεχόμενης υπέρβασης των ορίων της εξουσιοδοτήσεως. Άλλωστε, εν προκειμένω, η κρίση της Διοίκησης ότι συνέτρεχαν οι νόμιμες προϋποθέσεις για την ίδρυση Κ.Α.Ζ., ευρίσκει έρεισμα στα στοιχεία του φακέλου, από τα οποία προκύπτουν τα κρίσιμα χαρακτηριστικά της έκτασης.

Πρόεδρος: Αθ. Ράντος

Εισηγητής: Μ. Γκορτζολίδου

Το πλήρες κείμενο της απόφασης θα αναρτηθεί αμέσως μετά την καθαρογραφή του από το Δικαστήριο.